

[Haugberg.]

Skolepørgsmaal og alle de Problemer, som staa i Forbindelse hermed, være til Behandling, og under Debatten i et frit Samfund, hvorunder Borgerne frit kan fremsætte deres Meninger og Anskuelser, vil der altid være en Del, som sysler med Skoleproblemerne. Jeg tror, at man altid, lige gyldigt paa hvilket Tidspunkt, vil kunne finde Begrundelse for at nedsætte en Kommission til Behandling af Skolepørgsmaal.

Det er sagt saa tit, at Skolen skal være for Livet, det er sagt herhjemme, og det er sagt af Folk andre Steder, og det er rigtigt. Det var ogsaa, forstod jeg, det ærede Medlem Fru Elin Appels Grundtanke i det Indlæg, hun fremkom med: Skolen skal ikke være en Verden for sig selv, men skal være placeret saaledes, at hele Udviklingen og Livets Udfoldelse paa en eller anden Maade kan strømme igennem hele Skolens Virksomhed og Arbejde. Naar det bør være saaledes, er det klart, at saa vil Ordene, der staa i Sangen: Har et Maal man naaet, sætter man sig straks et nyt, altid være gældende. Der er Udvikling og Forandring. Skolen maa altid være saaledes indstillet, at den i hele sin Eksistens, Være- og Virke- maade kan optage Livets Forandringer i sig, saaledes at den ikke sakker bagud i den Udvikling, der altid foregaar.

Hvis man kaster et Blik tilbage og ser, hvordan Forholdene har udviklet sig, vil man hurtigt se, at den Betragtning, jeg her har givet Udtryk for, er rigtig. Jeg skal nævne nogle faa Eksempler til Belysning af dette. Jeg tænker f. Eks. her paa Tilsynsloven først i 30erne. Der blev ved denne Lov gennemført en hel Række Reforme, der virkelig var af stor Betydning for Skolen og dens Udvikling. Som allerede nævnt af den højtærede Undervisningsminister, har vi ogsaa i Dag en Kommission siddende, som behandler Skolens Styrelse og Tilsyn. Denne Kommission er omtrent færdig med sit Arbejde og foreslaar en hel Række Reforme, der, saa vidt jeg kan se, vil faa stor Betydning for, at Skolen kan trives og udvikles bedre, end den gør nu. Jeg vil pege paa en anden Lov, Seminarieloven, der kom kort Tid senere efter den første Tilsynslov. Paa det Tidspunkt den kom, gennemførtes en mægtig stor Reform af Uddannelsen af Lærere, og der er ingen Tvivl om, at Resultatet af denne Reform har været til stor Gavn for Udviklingen i selve Folkeskolen. Men ogsaa nu sidder der en Seminariekommission, og som allerede nævnt har denne Kommission taget et enkelt Problem ud og ført det frem. Hvis det bliver

gennemført, vil Seminarierne faa Lov til at prøve en anden Undervisningsmaade end den, der hidtil har været fulgt.

Over for alt nyt vil der rejse sig visse Betæneligheder. Det har ogsaa været Tilfældet her, men alligevel maa man hilse et saadant Initiativ med Glæde. Selve Forslaget og dets Fremsættelse er jo Betingelsen for, at man kan prøve det nye og derigennem naa til forhaabentlig bedre Former, end man hidtil har kendt. Det er rigtigt, som det er hævdet flere Gange i Dag, at man maa se at komme bort fra Terperiet, fra Overhøring, fra Hukommelsesstoffet og naa til Former, der i anderledes Grad kan vække Elevernes Interesse og Arbejdslyst. Naar man det — og det naar man altsaa kun ved en ny Reform, og det er derfor, man maa hilse den med Glæde —, tror jeg, at man kan skaffe sig et langt bedre Grundlag for Vurderingen af Elevernes Stilling og Forhold i Skolen, end man hidtil har kunnet.

Jeg vil nævne en hel Række Love fra de allersneste Aar, hvorved en Mængde Skoler ikke blot har faaet deres Forhold ført økonomisk à jour, men hvorved man har gennemført en hel Række Ændringer og Forbedringer i disse Skolers Forhold, saaledes at de har meget mere rimelige Muligheder for ikke blot at fortsætte deres Eksistens, men ogsaa for at udvide deres Virksomhed. Jeg tænker her paa Højskolerne, paa Landbrugsskolerne, paa Husholdningsskolerne, en Undervisningsform, der har den allerstørste Betydning efter min Mening for hele den folkelige Undervisning og Udvikling. Jeg tænker paa de Forslag, der for Tiden er til Drøftelse, som ogsaa er blevet nævnt her af Ministeren. Jeg tænker paa Forslagene om Aftenskolen og Efterskolen, om faglig Undervisning og om landbrugsfaglig Undervisning og Undervisning for ufaglært Ungdom. Alle disse Forslag betyder efter min Mening noget meget værdifuldt for hele vor Udvikling og for hele vor Ungdom. Det er et Arbejde, der er i Gang, og det er et Arbejde, jeg tror altid vil være i Gang.

Naar man gennemfører en saadan Lov, vil der i en eller anden Paragraf staa, at i det og det Aar skal Loven tages op til Revision. Altsaa, selv om det at nedsætte en Kommission kan have en vis Betydning, tror jeg slet ikke, at det fremmer Arbejdet for den skolemæssige Udvikling. Jeg tror meget mere paa alt det Arbejde, som den højtærede Minister her nævnte er i Gang paa saa mange Omraader, og at man, hvis man vil bruge de Kræfter, der her er i Gang, og Ministeren, om jeg saa maa sige, vil have